

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 172/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť J. Č., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., Advokátska kancelária, Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 174/1997 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Č. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2007 doručená sťažnosť J. Č., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. B., Advokátska kancelária, Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 174/1997.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 18. marca 1997 podal Okresnému súdu Žiar nad Hronom žalobu o ochranu osobnosti proti žalovanému v 1. rade a žalovanému

v 2. rade. Podľa vyjadrenia sťažovateľa na tamojšom súde bolo konanie vedené pod sp. zn. 9 C 279/97. Sťažovateľ uviedol, že všetci sudcovia tohto súdu „*podali žiadosť o vylúčenie z pojednávania*“. Na základe toho Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „*krajský súd*“) uznesením sp. zn. 17 Nc 254/97 z 28. mája 1997 rozhodol o vylúčení sudcov Okresného súdu Žiar nad Hronom z pojednávania a rozhodovania v danej veci a vec prikázal okresnému súdu. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že vo veci bolo nariadených niekoľko termínov pojednávania, pričom viacero z nich bolo odročených na žiadosť žalovaných, uskutočnil sa výsluch žalovaného v 1. rade, boli zabezpečené potrebné dôkazné materiály, bol vyzvaný na úpravu petitu, čo aj splnil, a okresný súd takúto zmenu pripustil, došlo k zastaveniu konania voči žalovanému v 1. rade a medzitým bol spis viackrát pridelený inému zákonnému sudcovi. Podľa vyjadrenia sťažovateľa napokon okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 10 C 174/1997 z 18. septembra 2006 tak, že jeho návrh zamietol, pričom proti tomuto rozsudku podal 25. októbra 2006 odvolanie. Samozrejme, sťažovateľ argumentoval aj tým, že nespokojnosť s postupom okresného súdu namietal viackrát podaním sťažnosti na prietahy v konaní.

Sťažovateľ teda namietal, že návrh na začatie konania podal 18. marca 1997 a okresný súd vo veci rozhodol až rozsudkom z 18. septembra 2006, čo znamená, že rozhodol po viac ako 9 rokoch. Zároveň uviedol, že o jeho odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd rozsudkom z 22. februára 2007. V tejto súvislosti sťažovateľ dodal: „*Prípado bol tak právoplatne rozhodnutý až po cca 10 rokoch od podania návrhu.*“ Z uvedeného dôvodu sa sťažovateľ domnieval, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Na základe uvedených skutočností sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 174/1997 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, okresný súd zaviazal zaplatiť mu primerané finančné zadostučinenie v sume 279 252,80 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 6 096 Sk.

Okrem uvedeného sťažovateľ žiadal, aby pri publikovaní rozhodnutí ústavného súdu v danej veci bolo jeho meno a priezvisko nahradené iniciálkami. Zároveň dodal: „*Tiež žiadam vynechať ulicu a popisné číslo a vykrátiť názov obce.*“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 174/1997.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Z rozsudku okresného súdu sp. zn. 10 C 174/1997 z 18. septembra 2006 ústavný súd zistil, že namietané konanie v spojení s odvolacím konaním vedeným krajským súdom pod sp. zn. 12 Co 292/2006 bolo právoplatne skončené 24. apríla 2007.

V nadväznosti na to ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, t. j. 4. júna 2007, už bol odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ nachádzal pred právoplatným skončením príslušného súdneho konania, a k porušovaniu označeného základného práva už nedochádzalo.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. K odstráneniu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím vo veci.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04, III. ÚS 172/05).

Meritórne konanie o námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je účelné a v zásade prípustné v prípade, že takýmto konaním by ústavný súd bol spôsobilý odstrániť stav právnej neistoty vyvolaný zbytočnými priet'ahmi. V prípade, že s'ťažovateľovi už bolo doručené právoplatné rozhodnutie daného štátneho orgánu, takáto možnosť zo zrejmých dôvodov neexistuje (napr. I. ÚS 235/03, III. ÚS 172/05).

Zistený skutkový stav bol základom pre záver ústavného súdu, že s'ťažnosť je zjavne neopodstatnená. Z toho dôvodu ústavný súd s'ťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že ústavný súd s'ťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa žiadosťou s'ťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov právneho zastúpenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2007